

List opatření

Název opatření:	Opatření k zamezení nevhodného využívání území (těžba kolektoru podzemních vod)	ID_OP:	LA100129
Typ opatření:	-	ID_KO:	-

Popis současného stavu:

Horninové prostředí, které obsahuje podzemní vodu, tedy kolektor podzemní vody je často současně surovinou, která je předmětem těžby. Při velkém rozsahu těžby, kdy délka těžebního pole přesáhne 50 m dochází k významnému ovlivnění proudového systému podzemní vody a dotčené UPOD jsou rizikové z hlediska množství i kvality podzemní vody. Významnými kolektory podzemních vod, které jsou předmětem rozsáhlé těžby, jsou jednak kvartérní štěrkopisky UPOD 1110 - 1430 jako konstrukční materiál a jednak křídové pískovce UPOD 4420 jako sklářská surovina.

Vytěžením suroviny (kolektoru podzemních vod) dochází k nevratné likvidaci prostředí oběhu podzemní vody a proto je stav UPOD s rozsáhlou těžbou rizikový a zůstane rizikový i v budoucnosti. Hydrotechnická těžba (rozplavování a praní) sklářských písků v UPOD 4420 je současně významným odběrem podzemní vody (>75 l/s) ve vodárensky deficitním okolí Jičína.

Těžebny štěrkopisky v údolních terasách jsou vyplněny podzemní (důlní) vodou. Vznikají tak významné akumulace podzemní vody, které jsou vodohospodářsky využitelné, dokonce i k vodárenskému zásobování. Je však nezbytně nutné již při přípravě těžby uplatnit vodohospodářské požadavky na výsledný tvar těžebny s ohledem na proudový systém podzemní vody a stokovou síť povrchové vody, aby nedocházelo k nežádoucímu míšení vod, a rozsáhlým změnám hladiny podzemní vody. Dále je třeba uplatnit požadavky na rekultivaci těžebny (štěrkovištního jezera) s ohledem na koloběh biogenních prvků a procesy zameňování (přeměnu jezera na rašeliniště). Využití vytěženého prostoru pro skládkování je zcela nežádoucí.

Rozsah ložisek štěrkopisky, chráněných ložiskových území a dobývacích prostor v evidenci ČGS – Geofond pokrývá významnou část kvartérních UPOD 1xxx a je proto je nutné řešit střet vodohospodářských a těžebních zájmů v předstihu.

Návrh opatření:

Za využití stávajících právních předpisů zpřísnit podmínky, za kterých je otevíráno nové těžební pole z hlediska plošného rozsahu, tvaru a rekultivace s ohledem na stávající i budoucí vodohospodářské využití UPOD.

Zpracovat prognózu budoucího stavu UPOD po vytěžení všech evidovaných ložisek. Na základě této prognózy vypracovat metodický pokyn na vodohospodářské vyjádření k otevření těžby.

Na základě již nyní známých skutečností je nutné omezit délku těžebního pole při těžbě z vody na max. 100 m podél proudnice, neboť delší těžební pole nevhodně deformují proudový systém podzemní vody.

Časový harmonogram a předpokládané náklady na realizace opatření:

Zpřísnění podmínek otevírky těžby pro snížení negativního vlivu na vodohospodářské využití a stav UPOD lze provést okamžitě, bez nákladů.

Zpracování prognózy stavu UPOD po vytěžení ložisek a sestavení metodického pokynu pro vodohospodáře potrvá 1 - 2 roky s náklady 750 000 Kč.